

LIISA JA PEKKA PELTOSEN RAHASTO

Tukea lääketieteen tutkimukselle

Rahasto perustuu maanviljelijä Pekka Peltosen (26.3.1921–7.5.2004) ja Helvi Elisabet (Liisa) Peltosen (ent. Marttila, 20.1.1920–27.6.1989) lahjoitukseen. Se tukee lääketieteen, erityisesti syöpätautien tutkimusta mutta myös muuta tiedettä ja taidetta.

Liisa Peltonen syntyi Hollolassa. Hänen äitinsä oli leskeksi jäänyt Anna Maria Lehtiö (o.s. Frid) ja hänellä oli viisi vanhempaa sisarpuolta. Liisa Peltonen otti 1930-luvulla käyttöön isänsä sukunimen Marttila.

Pekka Olavi Peltonen syntyi Hollolassa hevoskauppias ja ajuri Juho Peltosen ja Helmi Aleksander o.s. Vilanderin viidentenä lapsena. Hänellä oli kolme sisarta ja kaksi veljeä, ja lapset tekivät maataloustöitä pienestä pitäen. Pekka Peltonen oli sotilasarvoltaan sotamies ja osallistui jatkosotaan autonkuljettajana Aunuksessa ja Karjalan kannaksella kuljettaen ammustarvikkeita tykistölle ja jalkaväelle. Hänen nuorin veljensä kaatui jatkosodassa.

Avioituttuaan Pekka ja Liisa Peltonen muuttivat 1955 Hausjärven Rutajärven kylään ja rakennuttivat suuren talon järven rannalle. He viljelivät Eerolan tilaa, jossa he myös kasvattivat lampaita ja hevosia. Parhaimmillaan tilalla oli 450 lammasta ja pinta-alaa oli yli 100 hehtaaria. Pekka Peltosella oli tallissaan 15 hevosta: hän oli innokas raviohjastaja ja kuului Riihimäen Raviseuran johtokuntaan. 1980-luvulla hän toimi myös Hausjärven Säästöpankin hallituksen puheenjohtajana.

Peltoset olivat aktiivisesti mukana Hausjärven Sotaveteraanit ry:n toiminnassa. Pekka Peltonen toimi vuosia yhdistyksen puheenjohtajana, ja Liisa Peltonen kuului veteraanien naisjaoston johtokuntaan. Neljännesvuosisadan ajan veteraaniyhdistys kävi siivoamassa Riihimäen ravirataa ravien jälkeen ja naiset auttoivat ravintolassa. Tämä oli yhdistykselle paitsi hyvä tulonlähde, myös sosiaalinen tapahtuma. Liisa Peltonen kuului myös Maatalousnaisten johtokuntaan ja kävi seurakunnan kerhossa.

Pekka Peltonen, Kuva: Heini Lehvälaiho/SKR

Peltoset olivat erittäin seurallisia ja vieraanvaraisia, ja he kyläilivät myös itse paljon. Liisa Peltonen leipoi ja piti yllä perinteisiä ruoanlaittotoja, kuten juuston ja hapanleivän valmistusta. Hän harrasti myös käsitöitä, varsinkin peltavakankaiden ja mattojen kutomista. Peltoset matkailivat ja vierailivat muun muassa Pekka Peltosen sisaren luona Floridassa. Liisa Peltosen kuoltua Pekka Peltonen myi tilan ja muutti Oitin keskustaan. Hän osallistui tuolloinkin veteraanitoimintaan ja harrasti liikuntaa, kuten pyöräilyä, hiihtoa ja kirkkovenesoutua.

Pariskunta teki lahjoituksen ja testamenttinsa Suomen Kulttuurirahaston hyväksi 1986. Nuorten tukeminen oli Peltosille tärkeää, ja he auttoivat muun muassa Liisan veljenpojan koulutuksessa. He suunnittelivat tukevansa Hausjärven ja Kanta-Hämeen nuoria, mutta tuen suuntaaminen Hämeen rahaston kautta lääketieteen tutkimukseen tuntui lopulta luontevimmalta. Syöpätutkimuksen tukeminen tuli etusijalle jo ennen kuin Liisa Peltonen sairastui syöpään. Pekka Peltonen teki testamenttiinsa lisäyksen myös Hausjärven Sotaveteraanit ry:n ja sen naisjaoston hyväksi.

Osuuskunta Sigillum/Heli Teittinen

*Hämeen rahasto perustettiin 1960, ja se on yksi Suomen Kulttuurirahasto toista maakuntarahastosta. Rahasto tukee Kanta-Hämeen alueella tehtävää ja tieteellistä tutkimusta jakamalla apurahoja ja palkintoja kerran vuode-
ovat kantahämäläiset hakijat ja maakunnassa tapahtuva tieteellinen ja ta-
Lisätietoa www.skr.fi/ha.*